

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

OVERBRINGES

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

9. juni 2016

J.nr. 600096

CFJ/

Vedr. sagsnr. B-3448-14 - _____ m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Hermed overbringes 3 eksemplarer af sagsøgernes materialesamling.

Kopi af materialesamling er overbragt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

Christian F. Jensen

Fra: Christian Harlang
Sendt: 8. juni 2016 16:46
Til: Christian Harlang; Christian F. Jensen; Peter Hellmers
Emne: VS: Vedr. sagsnr. B-3448-14 - m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Fra: Christian Harlang
Sendt: 8. juni 2016 16:45
Til: 24.afdeling@oestrelandsret.dk
Cc: bie@kammeradvokaten.dk
Emne: Vedr. sagsnr. B-3448-14 - m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Til Østre Landsret, med kopi til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering

Fra Kammeradvokaten har jeg modtaget et omfattende materiale bestående af g.d. sagsøgtes sammenfattende processkrift og d.d. af Processkrift D, m.v., foruden sagsøgtes materialesamling.

Vedr. materialesamlingen bemærker jeg, at der fra min side overfor Kammeradvokaten er tilkendegivelser om, at den - i overensstemmelse med reglernes udgangspunkt - udarbejdes hos sagsøgernes advokat, hvor vi allerede har produceret hovedparten af materialet, men at der altså nu er anvendt en anden fremgangsmåde af Kammeradvokaten, hvilket indebærer, at i nogen grad det samme materiale herefter forefindes i begge materialesamlinger.

De ovennævnte processkrifter nødvendiggør afgivelse af bemærkninger fra min side, som jeg vil sørge for er landsretten i hænde i morgen formiddag.

Med venlig hilsen

Christian Harlang, advokat (H)
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K
Tlf.: 33 12 20 62
Fax 33 12 20 63
E-mail: cha@harlanglaw.dk
www.harlanglaw.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

KOP

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

8. juni 2016
J.nr. 600096
CFJ/

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Hermed overbringes yderligere eksemplar af ekstraktens bind 2.

Endvidere overbringes tre kopier af sagsøgernes sammenfattende processkrift.

Kopi af processkrift og ekstrakt er overbragt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

7. juni 2016
J.nr. 600096
CFJ/

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Hermed overbringes sagsøgernes sammenfattende processkrift samt ekstrakt bind 1 og 2.

Kopi af processkrift og ekstrakt overbringes endvidere til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

6. juni 2016
J.nr. 600096
CFJ/

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Hermed vedlægges sagsøgernes Processkrift 3 af d.d. samt sagens hjælpebilag 1.

Kopi af processkrift og bilag er samtidig hermed fremsendt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

Peter Hellmers

Fra: 'Østre Landsrets 24. afdeling' [24.Afdeling@OestreLandsret.dk]
Sendt: 26. maj 2016 12:31
Til: Peter Hellmers; bie@kammeradvokaten.dk
Cc: Advokatfirma Christian Harlang
Emne: SV: sagsnr. B-3448-14 - m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Advokat Christian Harling
Advokat Peter Biering

I forsættelse af advokat Harlangs brev af 25. maj 2016, hvorefter en tidsplan, der er afstemt mellem advokaterne, ikke som fastsat i landsrettens retsbog for den 20. maj 2016 vil blive indleveret d.d., indkaldes til forberedende møde fredag **den 3. juni 2016 kl. 15.00** i landsretten, Bredgade 42, retssal C, med henblik på endelig fastlæggelse af tidsplan på mødet og drøftelse af øvrige udeståender i forbindelse med hovedforhandlingen.

Manglende fremmøde vil kunne medføre udeblivelsesvirkninger efter retsplejelovens § 360.

Med venlig hilsen

Stefan Andersen
Kontorfuldmægtig
Direkte: + 45 99 68 63 66
StefanAndersen@OestreLandsret.dk

Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K.
Tlf.: + 45 99 68 62 00
www.OestreLandsret.dk

Mange dokumenter kan fra den 1. januar 2015 sendes udelukkende digitalt. Der henvises til retningslinjer på landsrettens [hjemmeside](#).

Fra: Peter Hellmers [<mailto:peh@harlanglaw.dk>]
Sendt: 25. maj 2016 15:49
Til: 'Østre Landsrets 24. afdeling'
Cc: bie@kammeradvokaten.dk
Emne: sagsnr. B-3448-14 - m.fl. mod Forsvarsministeriet.

TIL ØSTRE LANDSRET MED KOPI TIL KAMMERADVOKATEN V/ ADVOKAT PETER BIERING

Hermed vedhæftet skrivelse af d.d., ligeledes fremsendt med alm. post.

Med venlig hilsen

Peter Hellmers, advokat
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K
Tlf.: 33 12 20 62
Fax 33 12 20 63
E-mail: peh@harlanglaw.dk
www.harlanglaw.dk

Den 26. maj 2016
Init SAN

Vedrørende J.nr. 24. afd. B-3448-14 (Deres j.nr.):

- 1)
  - 2)
  - 3)
  - 4)
  - 5)
  - 6)
  - 7)
  - 8)
  - 9)
  - 10)
  - 11)
  - 12)
  - 13)
  - 14)
  - 15)
  - 16)
  - 17)
  - 18)
  - 19)
  - 20)
  - 21)
  - 22)
  - 23)
- mod

Forsvarsministeriet
(Ka. v/advokat Peter Biering)

I forsættelse af advokat Harlangs brev af 25. maj 2016, hvorefter en tidsplan, der er afstemt mellem advokaterne, ikke som fastsat i landsrettens retsbog for den 20. maj 2016 vil blive indleveret d.d., indkaldes til forberedende møde fredag **den 3. juni 2016 kl. 15.00** i landsretten, Bredgade 42, retssal C, med henblik på endelig fastlæggelse af tidsplan på mødet og drøftelse af øvrige udeståender i forbindelse med hovedforhandlingen.

Manglende fremmøde vil kunne medføre udeblivelsesvirkninger efter retsplejelovens § 360.

Med venlig hilsen

Stefan Andersen
kontorfuldmægtig

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

25. maj 2016
J.nr. 600096
CHA/CFJ/PEH

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Af retsbog for 13. og 20. ds., s. 8, 2. afsnit fremgår:

"Sagsøgernes advokat skal senest den 26. maj 2016 fremsende en tidsplan for hovedforhandlingen, der er af stemt med sagsøgte advokat".

Det er desværre ikke muligt at overholde denne tidsfrist, og tidsplanen vil blive indleveret sammen med ekstrakten inden d. 7. juni 2016.

Kopi af nærværende skrivelse er samtidig hermed fremsendt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/Christian F. Jensen, advokat

Peter Hellmers

Fra: Advokatfirma Christian Harlang
Sendt: 24. maj 2016 08:57
Til: Christian Harlang; Christian F. Jensen; Peter Hellmers
Emne: VS: Hovedforhandling B-3448-14

Fra: 'Østre Landsrets 24. afdeling' [<mailto:24.Afdeling@OestreLandsret.dk>]
Sendt: 23. maj 2016 16:36
Til: Advokatfirma Christian Harlang; bie@kammeradvokaten.dk
Cc: kic@kammeradvokaten.dk; Advokatfirma Christian Harlang
Emne: Hovedforhandling B-3448-14

Advokat Christian Harlang, j.nr. 600096
Advokat Peter Biering, j.nr. 7511245

I fortsættelse af retsbogen for den 20. maj 2016 meddeles herved, at delforhandlingen i juni måned overflyttes til behandling i Bredgade 59 i 9. afdelings retssal. Overflytningen har kunnet lade sig gøre, idet behandlingen af en stor narkosag er gået hurtigere end planlagt.

Med venlig hilsen

Stefan Andersen
Kontorfuldmægtig
Direkte: + 45 99 68 63 66
StefanAndersen@OestreLandsret.dk

Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K.
Tlf.: + 45 99 68 62 00
www.OestreLandsret.dk

Mange dokumenter kan fra den 1. januar 2015 sendes udelukkende digitalt. Der henvises til retningslinjer på landsrettens [hjemmeside](#).

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

K O P I

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

23. maj 2016
J.nr. 600096
CHA/CFJ/PEH

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Igen i dag er der i den danske offentlighed fremkommet yderligere dokumentation for meget alvorlige, uansvarlige forhold hos sagsøgte, denne gang vedr. fangepolitik med omgåelse af internationale regler. I lighed med hidtidig procesførsel gør sagsøgerne gældende, at de nye oplysninger yderligere må tillægges såvel bevismæssig betydning i favør af sagsøgerne som betydning for landsrettens udmåling af sagsøgernes godtgørelses- og erstatningskrav.

Som sagens **bilag 104** fremlægges artikel af 23. maj 2016 fra Information under overskrifterne: "*Vi skulle undgå at tage fanger*" og "*Ekspertes: Danmark har leget kispus med folkeretten*".

Af artiklen fremgår bl. a. af en udtalelse fra Kenneth Øhlenschläger Buhl, militærjurist på Hold 4 fra august 2004 til februar 2005:

"Der var et klart politisk signal ovenfra om, at vi så vidt muligt skulle undgå at tage fanger," forklarer han og bekræfter, at fremgangsmåden fremgik af direktiver, han som militærjurist brugte som udgangspunkt for undervisningen.

Endvidere citeres forskningschef hos Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law, Thomas Gammeltoft Hansen, for følgende:

"Man har tydeligvis arbejdet strategisk med at omgå eller minimere sine forpligtelser. Det får vi indblik i med de her papirer," siger Thomas Gammeltoft Hansen. *"Det er et godt eksempel på, at stater på kreativ vis forsøger at outsource sit ansvar. Stater spekulerer i at omgå internationale regler,"* tilføjer han.

Kopi af nærværende skrivelse er samtidig hermed fremsendt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/advokat Christian F. Jensen

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

20. maj 2016
J.nr. 600096
CHA/CFJ/PEH

Vedr. sagsnr. B-3448-14 - m.fl. mod Forsvarsministeriet:
Angående to sagsøgers tilstedeværelse ved delforhandlingen

I fortsættelse af min skrivelse af 4. ds. desangående kan jeg oplyse, at det desværre nu har vist sig ikke at være praktisk muligt for de to sagsøgere at være til stede ved delforhandlingen på grund af den korte tid, der var til rådighed efter landsrettens svar af 4. ds. på min skrivelse af 31. marts 2016 sammenholdt med de ekstreme logistiske omstændigheder afledt af den kendsgerning, at Danmark ikke har diplomatisk repræsentation og dermed visumudstedende myndighed i sagsøgernes hjemlande. Hertil skal føjes den nødvendige lange behandlingstid af en visumansøgning fra sagsøgerne grundet deres nationalitet og bosteder.

Kopi af nærværende skrivelse er samtidig hermed fremsendt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

K O P I

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

20. maj 2016
J.nr. 600096
CHA/CFJ/PEH

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Der er også i dag i den danske offentlighed fremkommet endnu yderligere dokumentation for meget alvorlig uansvarlige forhold hos sagsøgte vedr. behandling af irakiske fanger. I lighed med hidtidig procesførsel gør sagsøgerne gældende, at de nye oplysninger yderligere må tillægges såvel bevismæssig betydning i favør af sagsøgerne som betydning for landsrettens udmåling af sagsøgernes godtgørelses- og erstatningskrav.

Som sagens **bilag 103** fremlægges artikel af 20. maj 2016 fra Information under overskrifterne "*Danske soldater advarede 13 gange om fangemishandling*" og "*'Gu' vidste vi da, at fangerne blev torteret*"

Af artiklen fremgår bl. a.:

"Den første indberetning er fra den 7. juli 2004, men mindst 13 gange i løbet af de følgende år sendte de danske soldater i Basra -provinsen beretninger hjem til forsvarsledelsen om de irakiske myndigheders overgreb".

"...'Brændt med cigaretter. Ødelagt langemand. Venstre fod beskadiget og dårligt behandlet. Arm har været brækket. Ad Dayr Politi,' lyder den ene af militærjurist Kurt Borgkvists beskrivelser i den tilsynsrapport, han efterfølgende sender hjem til Hærens Operative Kommando...".

Endvidere citeres Militærjurist Kurt Borgkvist i artiklen for følgende:

"...Kurt Borgkvist husker udmærket den kontroversielle tilsynsrapport. 'Jeg skrev min rapport og holdt så kæft i syv år' siger han og fortæller, hvordan forsvaret overstregede alle torturbeskrivelserne i forbindelse med aktindsigtsbegæringer fra bl. a. Information. 'Officielt skete overstregningerne af hensyn til fremmede magter, men i virkeligheden skyldtes det jo, at min rapport afslører, at vi vidste, hvad der foregik,' siger han..."

Kopi af nærværende skrivelse er samtidig hermed fremsendt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

KOPI

Østre Landsret
24. afdeling
Bredgade 59
1260 København K

Pr. e-mail 24.afdeling@oestrelandsret.dk
og alm. post

19. maj 2016
J.nr. 600096
CHA/ CFJ/PEH

Vedr. sagsnr. B-3448-14 -

m.fl. mod Forsvarsministeriet.

Kammeradvokatens skrivelse af g.d. giver sagsøgerne anledning til følgende:

1. Sagerne behandling kan ikke afsluttes ved stillingtagen til de ved kendelse af 9. november 2015 udskilte spørgsmål.

1.1. Godtgørelseskrav i anledning af overtrædelse af EMRK art. 6 er ubestrideligt ikke forældet.

Ved stævning af 24. oktober 2014 blev nedlagt påstand 1 om betaling af 60.001 kr. til hver af sagsøgerne, idet det på stævningens s. 6 og 7 udtrykkeligt er angivet, at de 10.000 kr. af hver af de 60.001 kr. andrager godtgørelse for krænkelse af sagsøgernes ret til en retfærdig rettergang, jf. EMRK art. 6, der som bekendt indebærer, at retssager skal afgøres indenfor rimelig tid.

Dette krav er ikke forældet, idet det vedrører ansvar for sagsøgte, der er opstået ikke under selve operation Green Desert, men for dette kravs vedkommende som følge af det forsinkelsesmæssige tidsrum, der påløber helt op til d.d. som følge af sagsøgtes procesadfærd, der har resulteret i, at sagsøgerne endnu ikke har kunnet opnå pådømmelse af deres krav. Ordentligvis bemærkes, at Kammeradvokaten på vegne af Forsvarsministeriet ikke har

nedlagt påstand om afvisning af dette krav ud fra et standpunkt om, at Forsvarsministeriet ikke skulle kunne være ansvarligt ressortministerium vedr. de løbende, successivt opståede godtgørelseskrav knyttet til de nævnte forsinkelser ved sagens afgørelse.

1.2. Godtgørelseskrav i anledning af stadig overtrædelse af undersøgelsesforpligtelsen, jf. EMRK art. 3 og FNs antitorturkonvention, er ubestrideligt ikke forældet.

Statens ikke-efterlevelse af undersøgelsesforpligtelsen efter EMRK art. 3 og FNs antitorturkonventions art. 12 og 13, er ikke forældet, idet også dette forhold pågår som en uafbrudt krænkelse, stadig varigt og længe.

Siden selve operationens gennemførelse og til dato har Forsvarsministeriets adfærd og procesførelse gået ud på retsstridigt at holde oplysninger tilbage samt forsinke, besværliggøre, reelt set umuliggøre, sagsøgernes bestræbelser på at opnå domstolenes pådømmelse af deres sager.

Endvidere bemærkes følgende:

Yderligere dokumentation for meget alvorlig uansvarlige forhold hos sagsøgte vedr. behandling af irakiske fanger er d.d. fremkommet i den danske offentlighed. I lighed med hidtidig procesførelse gør sagsøgerne gældende, at de nye oplysninger yderligere må tillægges såvel bevismæssig betydning i favør af sagsøgerne som betydning for landsrettens udmåling af sagsøgernes godtgørelses- og erstatningskrav.

Som sagens **bilag 102** fremlægges artikel af 19. maj 2016 fra Information under overskrifterne "Forsvarsministeriet kan ikke redegøre for 6 ud af 10 irakfangers skæbne" og "Forsvarsredegørelse afslører hidtidig ukendt fangepraksis".

Som det fremgår af artiklen, udtaler oberst Lars R. Møller, der var chef for Internationale Operationer i Forsvarskommandoen, mens fangeredegørelsen blev udarbejdet:

"...Vi havde ikke en skid styr på registreringen ... Det var først langt senere, i Afghanistan, at vi blev gode til at registrere alle fanger og bevare det fulde overblik."

Torben Mikkelsen og hans kolleger fra afdelingen beskriver endvidere:

"...hvordan forsvaret hverken havde styr på antallet af fanger, deres identitet eller hvad der skete med dem i hænderne på det berygtede irakiske politi."

Kopi af nærværende skrivelse er samtidig hermed fremsendt til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang